

บทคัดย่อ

งานศึกษาชิ้นนี้ได้วิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างการท่องเที่ยวและความเหลื่อมล้ำของประเทศไทย โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและแบบจำลองทางเศรษฐศาสตร์ประเภทดุลยภาพทั่วไป ที่ผลลัพธ์จากแบบจำลองถูกนำมาเชื่อมโยงกับข้อมูลในระดับรายครัวเรือน จากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมครัวเรือน ในปี พ.ศ. 2558 เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบจากการท่องเที่ยวของชาวต่างประเทศและชาวไทยที่มีต่อการกระจายรายได้ ผลการศึกษาที่พบส่วนหนึ่งชี้ว่า อุปสงค์การท่องเที่ยวของชาวต่างประเทศในสถานการณ์ที่เพิ่มขึ้นทุกจังหวัด (77 จังหวัด) และในสถานการณ์ที่เพิ่มขึ้นเฉพาะใน 22 จังหวัดท่องเที่ยวเมืองหลักส่งผลกระทบต่อความยากจนที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน โดยการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์การท่องเที่ยวทำให้ความยากจนในหลายจังหวัดลดลง แต่ทำให้ความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ของประชากรในหลายจังหวัดเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ การเพิ่มขึ้นของอุปสงค์การท่องเที่ยวของชาวต่างประเทศในกรณี 55 จังหวัดเมืองรองส่งผลกระทบต่อความยากจนและการกระจายรายได้ในระดับที่จำกัด เนื่องจากรายได้จากการท่องเที่ยวในเมืองรองเดิมที่มีขนาดไม่มากนัก สำหรับการเพิ่มขึ้นของอุปสงค์การท่องเที่ยวของชาวไทยพบว่า มีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจน้อยกว่าการเปลี่ยนแปลงอุปสงค์การท่องเที่ยวของชาวต่างประเทศ โดยการเพิ่มอุปสงค์การท่องเที่ยวของชาวไทยจะมีผลทดแทนอุปสงค์ของการบริโภคสินค้าอื่น ๆ เศรษฐกิจโดยรวมจึงขยายตัวได้ไม่มากนัก ทั้งนี้ หากรายได้ภาษีที่รัฐบาลจัดเก็บได้เพิ่มขึ้นจากการท่องเที่ยวถูกโอนไปยังกลุ่มประชากรที่มีรายได้ต่ำสุด 40% ล่าง จะมีผลทำให้สถานการณ์ความยากจนและการกระจายรายได้ในระดับจังหวัดดีขึ้นได้

Abstract

This study empirically examines the relationship between tourism and income inequality in Thailand by using the descriptive statistical analysis and the Computable General Equilibrium model, in which the results were linked with the data from the Thailand's household socio-economic survey in 2015 to evaluate the impact of international versus domestic tourism on income distribution. Some of the findings indicate that the effects of the increase in demand of foreign tourism in the case of all 77 provinces nationwide are similar to those in the case of 22 first-tier tourist provinces. And the increase in demand of foreign tourists in the 55 second-tier tourist provinces has very limited effects on poverty and income distribution due to the small size of the tourism sector. For an increase in demand of domestic tourism, it has much smaller effects on the economy, as compared with international tourism. This is due to the substitution effect on consumption. The findings also show that, if the tax revenues generated by tourism-related activities are used to finance the income-transfer program to the group of household in the bottom 40 percent of the income distribution, it will help to reduce the poverty rate and improve income distribution in Thailand.